

# **Revisionsplan för Nacka Kommun 2022**

**Fastställd 2022-01-19**

## Innehållsförteckning

<b>1</b>	<b>Uppdrag och mål.....</b>	<b>3</b>
1.1	Revisorernas uppdrag .....	3
1.2	Samordnad revision.....	4
1.3	Revisionens mål .....	4
1.4	Aktiviteter.....	4
<b>2</b>	<b>Risk och väsentlighet .....</b>	<b>5</b>
2.1	Revisionsinsatser och revisionsprojekt .....	5
2.1.1	Årlig granskning .....	5
2.2	Övergripande granskning av nämnder.....	6
2.3	Lekmannarevision i bolagen .....	11
2.4	Fördjupande granskningsprojekt och förstudier .....	12
2.4.1	Kommunstyrelsens styrning och uppföljning av prioriterade områdena enligt KFs plan för mandatperioden – Miljösmart kommun .....	12
2.4.2	Kommunstyrelsens styrning och uppföljning av prioriterade områdena enligt KFs plan för mandatperioden - Fler jobb och snabb etablering .....	13
2.4.3	Kommunstyrelsens uppsiktsplikt .....	14
2.4.4	Långvarig skolfrånvaro .....	14
2.4.5	Våld i nära relationer och hedersrelaterat våld .....	15
2.4.6	Kontorsorganisation och administration "Att växa utan att växa" .....	15
2.4.7	Intern kontroll ÄTA och omfattningsförändringar i investeringsprojekt .....	16
2.4.8	Uppföljning av tidigare granskningar .....	16
2.5	Andra områden där revisorerna överväger att genomföra granskning.....	16
2.5.1	Granskning av hantering av skyddade personuppgifter .....	16
2.5.2	Delegation, kontinuitet och rättssäkerhet i handläggningen vid MSN.....	16
2.5.3	Nämndernas sätt att ta emot och fullfölja uppdrag som KF utdelar i anslutning till beslut om Mål och budget. ....	16
2.5.4	Välfärdsbrottsligheten/korruptionsarbetet. ....	16
2.5.5	Kommunens arbetsmarknadsåtgärder .....	16
2.6	Redovisningsrevision.....	17
2.7	Ansvarsprovningen.....	18
<b>3</b>	<b>Revisorernas särskilda granskning.....</b>	<b>18</b>
3.1	Särskild granskning av styrelse och nämnder .....	18
<b>4</b>	<b>Kompetensutveckling och nätverk .....</b>	<b>19</b>
<b>5</b>	<b>Kommunikation.....</b>	<b>19</b>
<b>6</b>	<b>Kansliservice.....</b>	<b>20</b>

## Revisionsplan 2022 för Nacka kommun

Kommunrevisorernas uppgifter följer av kommunallag, god revisionsred i kommunal verksamhet (såsom den definieras av SKR och Skyrev) och revisionsreglemente. Från och med 2020 har skriften "God revisionsred i kommunal sektor" uppdaterats. Revisionen syftar ytterst till att ge kommunfullmäktige underlag till ansvarsprövning av nämnder, styrelser och enskilda förtroendevalda.

I denna revisionsplan redovisas planerade revisionsinsatser och projekt för år 2022. Inriktningen baseras på revisorernas risk- och väsentlighetsanalys. Beslut om förändrad inriktning i granskningen kan bli aktuell utifrån händelser i kommunen som inte kan förutses samt förändringar i omvärlden.

Revisionen består av de åtta förtroendevalda revisorerna och deras sakkunniga biträden. I Nacka kommun biträds revisorerna av Ernst & Young AB (EY).

### 1 Uppdrag och mål

#### 1.1 Revisorernas uppdrag

Revisorerna prövar om:

- ◆ verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt
- ◆ räkenskaperna är rättvisande
- ◆ den interna kontrollen som görs inom nämnderna är tillräcklig

För att kunna ge underlag till kommunfullmäktiges ansvarsprövning granskar revisorerna årligen all verksamhet som bedrivs inom nämnders och styrelser verksamhetsområden. Med all verksamhet avses styrelser och nämnders olika verksamheter som utförs inom deras verksamhetsområden såväl i egen regi som av externa utförare. Det avser också styrelser och nämnders aktiviteter och verksamheter på ett övergripande plan samt ur ett kommun-koncernperspektiv.

Granskningen av styrelser och nämnders styrning och interna kontroll är central, särskilt i situationer där organisation och utförandeformer varierar och förändras över tiden. Nacka kommun har dessutom en mycket stark tillväxt enligt planerna fram till 2030.

Delårsrapport och årsredovisning, inklusive den sammanställda redovisningen, granskas årligen. Revisorerna ska även bedöma om resultaten i delårsrapporten och årsredovisningen är förenliga med de mål fullmäktige beslutat om i budgeten och planen för ekonomin. Revisorerna ska skriftligen uttala sig om detta, dels i uttalande över delårsrapporten och dels i revisionsberättelsen.

Revisionen granskar också kommunens samlade verksamhet i förvaltning och bolag ur ett övergripande ägar- och styrperspektiv. Kommunstyrelsens uppsikt är av central betydelse i ägarstyrningen och förvaltningskontrollen och därmed också för revisorernas granskning.

Revisorernas bedömning lämnas i revisionsberättelsen och fortlöpande under året i revisionskrivelser.

## 1.2 Samordnad revision

Samordnad revision mellan kommunförvaltningen och dess bolag är ett viktigt instrument för ägarens, d v s kommunfullmäktiges, kontroll och uppföljning. Vid sidan av den revision som enligt Aktiebolagslagen görs av yrkesrevisorer i bolagen ska också de förtroendevalda revisorerna granska verksamheten. I den rollen är de förtroendevalda revisorerna lekmannarevisorer enligt aktiebolagslagens regelverk. Den samordnade revisionen ger förutsättningar att bedöma hur kommunen arbetar med ägarstyrning och förvaltningskontroll. Granskningen sker utifrån ett övergripande ägar-/ styrperspektiv där ägardirektiven utgör en väsentlig grund för granskningen.

Lekmannarevisorernas uppgift i de kommunala bolagen är att granska om bolagets verksamhet sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, om den interna kontrollen är tillräcklig samt om anvisningar från årsstämman följts. Granskningen ska ske enligt god sed och resultera i en granskningsrapport med tillhörande granskningsredogörelse som presenteras för årsstämman via respektive bolags styrelse. Granskningsrapporten ska även fogas till revisionsberättelsen för Nacka kommun.

## 1.3 Revisionens mål

Revisionens övergripande mål är att verka för att fullmäktiges mål och uppdrag fullföljs. Insatserna ska präglas av en god dialog med kommunens politiska och administrativa ledning samt av en stödjande och förebyggande revisionsprocess.

Målen i granskningen är att:

- ◆ Genomföra revisionsinsatser med en hög kvalitet som bidrar till förbättringar och en ökad säkerhet och effektivitet i Nacka kommuns verksamhet.
- ◆ Använda de tilldelade resurserna så effektivt som möjligt.
- ◆ Leva upp till god revisionsmedvetenhet i kommunal verksamhet och till kommunallagens intentioner.

## 1.4 Aktiviteter

Aktiviteter för att uppnå målen:

- ◆ Kontinuerlig kommunikation med och avrapportering till kommunfullmäktiges presidium. Vid minst två tillfällen per år informeras hela kommunfullmäktige om revisionens arbete.
- ◆ Möten med styrelse/nämnder och tjänstemän som ett led i en öppen dialog och med syfte att revisionen ska verka stödjande och förebyggande.
- ◆ Löpande följa kommunens utveckling genom att ta del av lägesrapporter och kontrollerade prognoser för verksamhet och ekonomi.
- ◆ Genomföra fördjupande granskningar baserade på relevanta väsentlighets- och riskanalyser som grund för ansvarsprövningen, men som också är till nytta i nämndernas kontinuerliga förbättringsarbete.

## 2 Risk och väsentlighet

Grunden för uppdraget och den planerade revisionsinriktningen är en väsentlighets- och riskbedömning som revisorerna genomfört. Denna tar sin utgångspunkt i dels förändringar i omvärlden, dels den aktuella situationen i Nacka kommun och fullmäktiges mål/uppdrag. Iakttagelser från tidigare års revisionsgranskningar och revisionens möten med styrelse/ nämnder har beaktats.

Väsentlighets- och riskanalysen görs i samverkan mellan de förtroendevalda revisorerna och EY. De förtroendevalda revisorerna beslutar om vilka fördjupade granskningar som ska göras samt inriktning och omfattning av dessa. I sin bedömning har revisorerna beaktat riskernas väsentlighet och revisionsrisken, dvs. risken för att revisorerna gör felaktiga uttalanden i revisionsberättelsen eller inte förmår lyfta fram väsentliga förhållanden som har betydelse för ansvarsprövningen.

För att minska revisionsrisken inriktas insatserna på att granska verksamhetens styrning och ledning. I detta innefattas bland annat styrelsens/nämndens förmåga att hantera risker och förändrade/ökade åtaganden/behov i verksamheten samt styrning med syfte att uppnå en ekonomi i balans och god ekonomisk hushållning.

Till detta ska läggas att revisionen granskar på vilket sätt styrelse och nämnder tar ansvar för den politiska styrningen i förhållande till den verkställande förvaltningen/ tjänstemannaorganisationen. Granskningen avser även hur styrelser och nämnder säkerställer att beslut som fattas byggs på kvalitetssäkrat beslutsunderlag.

Kommunens omfattande investeringsplaner kräver väl utvecklade strategier, kontinuerligt uppdaterade riskanalyser och underbyggda beslutsunderlag. Bland annat gäller detta områdena planarbete, kompetensförsörjning och finansiering. Det ställer höga krav på kommunstyrelsen och de ansvariga nämnderna, gällande bland annat en god projekthantering, inbördes information och dialog, liksom information och dialog med olika aktörer i kommunen och med ett snabbt växande antal medborgare.

### 2.1 Revisionsinsatser och revisionsprojekt

Revisionen ska årligen granska all verksamhet. Den årliga granskningen sker genom såväl övergripande som grundläggande granskning samt fördjupade granskningar.

#### 2.1.1 Årlig granskning

Den årliga granskningen bygger på en kombination av olika metoder och tillvägagångssätt för att granska verksamheten med syfte att bedöma om nämnder och styrelser har en tillfredsställande styrning och intern kontroll. Den genomförs genom att fortlöpande ta del av relevanta skriftliga dokument t.ex. mål- och styrdokument, protokoll och övriga handlingar samt genom möten med nämnder/verksamhet i samband med revisionssammanträden eller verksamhetsbesök (*övergripande granskning*).

Vidare granskas nämndernas interna kontroll, delårsbokslut och årsredovisning (*grundläggande granskning*). Därutöver genomförs *fördjupade granskningar* utifrån risk- och väsentlighetsbedömningen samt erfarenheterna från den övergripande och grundläggande granskningen. *Löpande granskning av grundläggande dokument*.

Utgångspunkten för granskningen är de mål och uppdrag som fullmäktige givit kommunstyrelse och nämnder. Granskningen ska ge svar på hur styrelsen/nämnder mottar, genomför och återredovisar mål och uppdrag.

Den årliga granskningen omfattar flera steg och genomförs löpande under revisionsåret med hjälp av:

1. *Årlig väsentlighets- och riskanalys*
  - mål- och budgetdokument
  - ekonomi- och verksamhetsrapporter, delårsrapporter och bokslut
  - riktlinjer
  - beslutsunderlag och protokoll
  - beskrivning av internkontrollsystem
  - beskrivning av redovisningssystem
  - delegationsordning
2. *Kommunikation med den verksamhet som granskas i samband med:*
  - genomförda granskningsinsatser
  - särskilda överläggningar i samband med revisionens sammanträden
3. *Möten med nämnder/verksamhet genom:*
  - Frågor och dialog med inbjudna företrädare från de nämnder/verksamheter som prioriteras under året.
4. *Granskning av delårsrapport, intern kontroll kopplat till räkenskaperna samt årsredovisning*
  - Genomförs med utgångspunkt i en väsentlighets- och riskanalys.
5. *Bedömning om ansvarig nämnd/styrelse skapat förutsättningar för tillräcklig styrning och uppföljning samt om relevanta interkontrollsystem finns och fungerar tillfredsställande.*

## **2.2 Övergripande granskning av nämnder**

Kommunallagens krav på årlig granskning av all verksamhet genomförs genom en dialog med företrädare för styrelse/nämnd och verksamheten. De revisionsfrågor som revisionen för dialog kring förbereds och översänds till berörd styrelse/nämnd innan mötena genomförs.

Under 2022 planeras möten med bl.a.

- Kommunstyrelsen
- NTN
- ÖFN
- UBN
- VDN

Vid mötena ställs ett antal generella och specifika frågor till nämnderna. I vissa fall kompletteras dessa med fördjupade granskningar. De specifika frågorna fastställs vid revisionsmöte innan frågorna sänds till de inbjudna. Även tjänstemän i ledande befattning kan bjudas in till revisorernas möten för att informera om förhållanden av intresse för revisionen. För 2022 planeras tjänstemän bjudas in för att informera om verksamheterna, bl a stadsdirektören, social- och äldredirektören, ekonomi- och finansdirektören (mars och oktober), digitaliseringsansvariga, stadsbyggnadsdirektören, miljö- och bygglovsdirektören, produktionsdirektör Valfärd skola och fastighetschef.

**Exempel på generella frågor:**

- ▶ Bedömning av verksamhetens måluppfyllelse och ekonomiska resultat.
- ▶ Hur säkerställer styrelse/nämnd att verksamheternas mätning, bedömning och återrapportering av måluppfyllelse grundar sig på relevanta mått och tillförlitliga mätningar?
- ▶ Hur arbetar nämnd/styrelse med intern styrning och kontroll (inkl. riskbedömningar, åtgärdsplaner och uppföljning)? I frågan ingår även uppföljning av risk för oegentligheter såsom mutor, bestickning och bedrägeri.
- ▶ Hur säkerställer nämnden att förvaltningslagen tillämpas inom nämndens ansvarsområden?
- ▶ Hur följs olika typer av utförare/entreprenörer upp och vilka krav på åtgärder och kvalitet ställs?
- ▶ Vilken är nämndens syn på verksamhetens kompetensförsörjning, kompetensbehov och säkerställande av kompetens?
- ▶ Hur följs avtalstroheten upp kopplat till leverantörsavtal?
- ▶ Hur är den interna kontrollen gällande informationssäkerhet utformad i nämnden för att säkerställa efterlevnad av dataskyddförordningen (GDPR)?

**Nämndspecifika revisionsfrågor inför 2022**

*Kommunstyrelsen*

- ▶ Agenda 2030 – särskilt uppdrag från KF till KS
- ▶ Finanshanteringen i kommunen
- ▶ Upphandling/inköp
- ▶ Ny lagstiftning kring hantering av personuppgifter (Dataskyddsförordning) trädde i kraft 25 maj 2018 - GDPR. Intern kontroll kring detta område?
- ▶ Underhåll av tillgångar
- ▶ Nacka bygger stad. Hur säkerställer kommunen att ansvariga politiker fortlöpande uppdateras om hur tunnelbaneprojektet utvecklas i syfte att kunna påverka utvecklingen? Hur ser rapporteringsplanen ut?
- ▶ Tunnelbaneprojektet – uppdaterade riskanalyser, kalkyler, finansiell redovisning och intressebevakning.
- ▶ Nacka bygger stad - styrning, kontroll och uppföljning, t ex tilldelning av mark, upphandling, planering, etc.
- ▶ Korruptionsförebyggande arbete i stadsbyggnadsprocesser.
- ▶ Upphandlingskompetens kopplat till stora upphandlingar inom ramen för Nacka bygger stad.
- ▶ Exploateringsverksamheten – styrning, kontroll och uppföljning.
- ▶ Kommunstyrelsens styrning och kontroll kring IT och digitalisering.
- ▶ Kommunstyrelsens ägarstyrning avseende bolagen.
- ▶ Kommunstyrelsen med utskott i förhållande till andra nämnder, t ex MSN, UBN, SN och ÄN?
- ▶ Kommunstyrelsens ansvar; möjligheter och sätt att ta ansvar för personalpolitiken och kompetensförsörjningen?
- ▶ Polycys och arbete för att förebygga att det förekommer sexuella trakasserier, samt säkerställa att det finns en kanal för rapportering?

*Förbundsverksamheter*

- ▶ Brandförsvaret och Käppalaförbundet– avtal, styrning och uppföljning.

### *Arbets- och företagsnämnden*

- ▶ Styrning, uppföljning och kontroll vad gäller SFI-verksamheten (fördjupad granskning genomförd 2018 med ett antal rekommendationer lämnade)
- ▶ Styrning, uppföljning och kontroll vad gäller Vuxenutbildning?
- ▶ Ansvar för ekonomiskt bistånd är delat mellan AFN och SN? Hur är det organiserat för att vara effektivt?
- ▶ KF har gett nämnden i uppdrag att verka för billigare bostäder för nyanlända
- ▶ Samverkan med privata aktörer enligt reglemente för att identifiera arbetstillfällen. Hur går detta till i praktiken? Strategier, genomförande, uppföljning och resultat?
- ▶ Hur organiseras arbetet med jobbcoacher för att få ungdomar i arbete? Vad är resultatet?
- ▶ Hur sker samverkan med Försäkringskassan, Af, skola m.fl.?
- ▶ Feriearbeten; hur arbetar man med detta för ungdomar? Krav enligt reglementet?
- ▶ Uppföljning av ungdomar 16–19 år som varken bedriver studier eller arbetar.
- ▶ Nämndens sätt att lösa bostadsförsörjningen på längre sikt för flyktingar.
- ▶ Styrning, uppföljning och kontroll vad gäller flyktingmottagandet i Nacka kommun?
- ▶ KF har gett nämnden i uppdrag att verka för att flyktingar snabbt ska komma i arbete. Vilka åtgärder vidtar nämnden?
- ▶ Kan nämnden möta behovet hos ensamkommande flyktingbarn i form av familjehem, HVB-hem och andra insatser?

### *Fritidsnämnden*

- ▶ Fungerar verksamheterna ändamålsenligt?
- ▶ Uppföljning av hantering och kontroll av föreningsbidrag?
- ▶ Vilken är nämndens roll i Nackas utveckling/Nacka bygger stad, med anläggningsinvesteringar etc?
- ▶ Samverkansförhållande med fastighetskontoret, NTN och Utbildningsnämnden i samband med att Nacka växer.
- ▶ Hur fungerar arbetet med att balansera mellan pojkar och flickors möjligheter att utöva fritidsaktiviteter?
- ▶ Fullmäktige anger i budget 2022 att ett fokusområde för nämnden är: "Avgifter och utbud är anpassat utifrån barn och ungdomars olika förutsättningar". Hur arbetar nämnden med detta fokusområde? Hur följer man upp och utvärderar effekter av detta?

### *Kulturnämnden*

- ▶ Uppföljning av HAMN och leksaksmuseet. Status och framtidsplanering? Kommunens roll?
- ▶ Nämndens medverkan i utbyggnaden av Nacka?
- ▶ Uppföljning av biblioteksverksamheten i kommunen
- ▶ Hur säkerställs att i budgeten avsatta resurser fullt ut kan användas av biblioteken?
- ▶ Kontroll och underhåll av konst



#### *Miljö- och stadsbyggnadsnämnden*

- ▶ Uppföljning av nämndens arbete med internkontroll
- ▶ Fungerar delegationsordningen ändamålsenligt och rättssäkert? Hur avgörs om ett ärende ska handläggas av nämnden eller på delegation? Hur säkerställs rättssäkerhet och kontinuitet i delegerade ärenden vid byte av handläggare?
- ▶ Hur fungerar samverkan med kommunstyrelsen och andra nämnder, bl a Natur- och trafiknämnden?
- ▶ Löpande uppföljning av nyttjandet av konsulter och utvärdering av deras arbete.
- ▶ Sker en förskjutning från nämnd till tjänstemän och finns en medvetenhet och bedömning av effekter av detta?
- ▶ Är nämnden tillräckligt involverad i ärenden som rör miljö och livsmedel?
- ▶ Handläggningstider. Finns det en ändamålsenlig organisation för att uppnå målen?
- ▶ Digitalisering. Finansiering och effekter?
- ▶ Hur hanterar nämnden det ansvar för lantmäterimyndigheten som förts över på dem från KS?
- ▶ Styrning och uppföljning av tillsyn avseende miljö, livsmedel och tobak

#### *Natur- och trafiknämnden*

- ▶ Hur fungerar samverkan med andra nämnder, bl a MSN?
- ▶ Underhåll gator/vägar. Underlag för prioritering av insatser?
- ▶ Analyser av behov inför den planerade befolkningstillväxten?
- ▶ Hur jobbar man med prioriteringar i budgeten? Infartsparkeringar, cykelvägar, hur trafiken löper under utbyggnadsperioden av Nacka och hur skyltas det när man måste göra omläggningar?
- ▶ Hur görs bedömningar av ökade driftskostnader i samband med nya tunnlar, kajer etc?
- ▶ Hur ser process ut för att styra och följa upp entreprenörer som på uppdrag av kommunen sköter kommunal verksamhet i t.ex. reservaten?
- ▶ Hur samarbetar nämnden angående barns fritid med övriga nämnder (lekplatser, allmän plats samt skolor/förskolor), Velamsund Nyckelviken, fritidsområden i skog och mark)?
- ▶ Hur arbetar nämnden för att kvalitetssäkra budgetar för investeringar?
- ▶ Nämndens ansvarsområden har ändrats under den senaste 10 årsperioden. Hur jobbar nämnden så att inga frågor hamnar mellan stolarna? T ex att väghållning samplaneras med VA anläggning/underhåll.
- ▶ Dagvattenplanen - hur följs den upp?
- ▶ Renhållningsordningen och avfallsplan – hur följs detta upp? Gränsdragning mot bolagen?
- ▶ Parkeringsstrategin? Hur följer nämnden upp att nya områden har en rimlig strategi så att gäster, hemtjänst, varubilar, etc kan korttidsparkera och att inte boende tar upp vägutrymmet?
- ▶ På vilket sätt förankrar nämnden trafikåtgärder i lokalsamhället?

### *Socialnämnden*

- ▶ Styrning, kontroll och uppföljning av LSS-verksamheterna?
- ▶ Vilka är effekterna av kundval inom LSS?
- ▶ Samverkan med andra aktörer exempelvis försäkringskassa, arbetsförmedling, polisen, m fl.
- ▶ Hur bedömer nämnden riskläget i sin verksamhet kopplat till ökade behov av nämndens verksamhet? (ökad droganvändning, ökad psykisk ohälsa osv)
- ▶ Hur fortlöper arbetet med att ta fram ett ledningssystem för kvalitet?
- ▶ Placeringar i boenden. Styrning, uppföljning, kontroll. Verksamhet och ekonomi?
- ▶ Kommunens sätt att hantera medborgare som kommer tillbaka från behandling i regionens regi till kommunens regi? Beredskap och kompetensbehov?
- ▶ Planering av nya boenden - antal och typer
- ▶ Hur bedrivs arbetet med droger och narkotikamissbruket, exempelvis inom skolan?

### *Utbildningsnämnden*

- ▶ En mängd nya lagar och förordningar som trätt i kraft/träder i kraft inom Utbildningsområdet. Hur säkerställs efterlevnaden?
- ▶ Tillräckliga underlag för riskanalyser? Prognoser, lång och kort sikt som underlag för fokus för planering och genomförande av verksamheten.
- ▶ Gränsdragning socialnämnd resp utbildningsnämnd? Juridiska aspekter? Är det tydligt var man får närma sig och var man inte får närma sig?
- ▶ Narkotikamissbruket – bestämt att socialnämnden tar hela det ansvaret och inte utbildningsnämnden. Genomförande kräver samverkan. Hur bidrar utbildningsnämnden till detta?
- ▶ Samverkan med andra nämnder exempelvis kring hemmasittare, barn som är placerade, etc?
- ▶ Hur säkerställs att de riktade resurserna kommer eleverna till del och ger resultat utifrån de politiska intentionerna? (satsningar på elever med behov av stöd och likabehandling)
- ▶ Vilka analyser och åtgärder vidtas kopplat till skillnader i resultat mellan skolorna?
- ▶ Vilka konsekvenser får hög prioritering av att tillgodose förstahandsvalet av skola för eleverna?
- ▶ Hur arbetar nämnden med att leva upp till kraven på Elevhälsan enligt lag (alla elever ska ha tillgång till läkare/psykolog/kurator samt specialpedagogisk kompetens)?
- ▶ Hur arbetar nämnden för att leva upp till krav i nya skollagen om att alla skolor ska ha tillgång till skolbibliotek? Hur ser den nuvarande situationen ut? Samverkar lärare med bibliotekspersonalen?

### *Val- och demokratinämnden*

- ▶ Hur är nämndens arbete upplagt och organiserat över fyraårsperioden?
- ▶ Utvärdering av val och eventuella ändringar i strategi för kommande val utifrån detta?
- ▶ Hur arbetar nämnden med den del av uppdraget som avser demokrati? Vilka avtryck har nämnden gjort inom demokratidelen?
- ▶ Hur sker information om att det finns möjlighet att få stöd för personer som har svårt att själva ta sig till vallokalen och vilka möjligheter finns till hjälp?
- ▶ Hur bedöms säkerhetsriskerna och hur planerar nämnden för att hantera säkerheten i vallokalerna?
- ▶ Vilka åtgärder vidtas för att säkerställa att det inte sker fusk i valprocessen, tex vid röstsammanräkningen och i röstlokalen?

### *Äldrenämnden*

- ▶ Styrning, kontroll och uppföljning av äldreomsorgsverksamheten.
- ▶ Inhämtar nämnden synpunkter från boenden och anhöriga vid utveckling av äldreboenden och hemtjänst?
- ▶ Den medicinska kompetensen i särskilda boenden och hemtjänsten. Behov och tillgång.
- ▶ Läkemedelshantering vid äldreboenden. Är läkemedelshantering kvalitetsssäkrad?
- ▶ Samverkan med Regionens geriatriska enheter.
- ▶ Långsiktig planering för att klara utökade volymer på ett kostnadseffektivt sätt?
- ▶ Samverkan med KS kring investeringar i nya boenden. Finns en rullande planering?
- ▶ Hur säkerställs ett gott arbetsklimat och boendeklimat på boenden?

### *Överförmyndarnämnden*

- ▶ Avstämning av Länsstyrelsens kontroller.
- ▶ Hur säkras tillgången till gode män/förvaltare?
- ▶ Hur arbetar nämnden med uppföljning och omprövning av gode män/förvaltare?
- ▶ Intern kontroll kopplat till årsräkningar?
- ▶ Hur arbetar nämnden med riskanalyser?
- ▶ Hur arbetar nämnden med utbildning av gode män?
- ▶ Antal med behov av god man/förvaltare som hanteras av företag och anledning till detta?
- ▶ Hur har samarbetet med avtalssamverkan Värmdö/Vaxholm fungerat och fallit ut?
- ▶ Hur säkerställer nämnden att personalen har tillräcklig kompetens och fortlöpande får utveckling av kompetensen?
- ▶ Hur säkerställs kontinuitet i handläggningen?

## **2.3 Lekmannarevision i bolagen**

Revisorerna kommer under våren 2022 att besöka Nacka Energi AB och Nacka vatten och avfall AB för genomgång av bolagens verksamhet.

Exempel på frågor som är viktiga att följa upp, utöver den granskning som gjordes av anläggningstillgångar i NEAB och NVOA:

- Följsamhet till ägardirektiv
- Intern kontroll
- Säkerställande av tillräcklig nätkapacitet med hänsyn till utbyggnaden i Nacka liksom kapacitet för vattenförsörjningen och avfallsverksamheten.
- Finansiering av investeringar
- Storleken på NEAB:s avkastning till kommunen
- Avtalsrelationer kommunen och NVOA. NVOA:as behov av tillgång till kapital för att undvika "berg-och dalbana" i taxorna.
- Avfallsverksamhetens ekonomi

Revisorerna kommer också att följa upp Centrala Nacka marknadsbolag AB.

## 2.4 Fördjupande granskningsprojekt och förstudier

I det följande redovisas de granskningsinsatser som prioriterats utifrån revisorernas bedömning av risk och väsentlighet.

### 2.4.1 Kommunstyrelsens styrning och uppföljning av prioriterade områdena enligt KFs plan för mandatperioden – Miljösmart kommun

Bakgrund	<p>Kommunfullmäktige har i mål och budget 2021, bilaga 7 "Majoritetsprogrammet", pekat ut fyra huvuduppgifter för mandatperioden, varav ett är "Miljösmart kommun".</p> <p>Fullmäktige har bland annat uttryckt följande:  <i>"Klimatförändringarna kommer att påverka oss och Nacka kommun ska göra vad man kan för att dra sitt strå till stacken för att både stoppa stigande medeltemperaturer och minska belastningen på miljön. Förbränningen av fossila bränslen måste minska drastiskt. Målet är ett helt fossilfritt samhälle."</i></p> <p><i>"I de delar som omfattar kommunens verksamheter ska Agenda 2030's mål beaktas i den fortsatta planeringen. Nacka kommuns ambitiösa miljöprogram ska under mandatperioden vara ett levande dokument som justeras och förändras efter omvärldsförändringar, internationella överenskommelser, ny lagstiftning, ny forskning, ökad kunskap och ny teknik".</i></p> <p><i>"Kommunstyrelsens nyinrättade miljöutskott övertar tidigare miljömålskommitténs arbete med uppföljning och fortsatt arbete med miljömål och miljöprogram och ska arbeta med övergripande, strategiska och långsiktiga miljö- och klimatfrågor."</i></p>
Syfte och inriktning	<p>Syftet med granskningen är att bedöma om kommunstyrelsen, dess miljöutskott, stadsutvecklingsutskott samt miljö- och stadsbyggnadsnämnden säkerställt en ändamålsenlig process för att nå målet att helt fasa ut fossilenergi från kommunens egen verksamhet och om detta arbete genomförs med tillräcklig intern kontroll och transparens i samarbetet med övriga nämnder. Syftet är även att beskriva hur kommunstyrelsen samordnar kommunens klimatarbete och har uppsikt över aktiviteter och effekter samt bedöma om det är ändamålsenligt.</p>
Ansvarig nämnd	<p>Kommunstyrelsen, dess miljöutskott samt miljö- och stadsbyggnadsnämnden.</p>
Intervjuer	<p>Intervjuer genomförs med chefer, medarbetare, presidium i kommunstyrelse, dess miljöutskott stadsutvecklingsutskott samt miljö- och stadsbyggnadsnämnden.</p>
Ungefärlig tidplan	<p>Februari - april 2022</p>

## 2.4.2 Kommunstyrelsens styrning och uppföljning av prioriterade områdena enligt KFs plan för mandatperioden - Fler jobb och snabb etablering

Bakgrund	<p>Kommunfullmäktige har i mål och budget 2021, bilaga 7 "Majoritetsprogrammet", pekat ut fyra huvuduppgifter för mandatperioden, varav ett är "Fler jobb och snabb etablering".</p> <p>Fullmäktige har bland annat uttryckt följande:  <i>"Jobb och företagande är grunden för vår välfärd och för att människor ska känna sig delaktiga i samhället." "Ju fler vi är som arbetar, desto större blir resurserna till det gemensamma. Det arbetet börjar lokalt, genom att skapa goda förutsättningar för företag och jobbskapande. Nacka ska ha ett av landets bästa klimat att starta och driva företag i". "Tyvärr sjönk Nacka kraftigt i Svenskt Näringslivs ranking av lokala företagsklimat 2018, från plats 3 till 38. Kommunen måste nu kraftsamla för att förbättra företagsklimatet igen. Främst handlar det om bemötande, snabbhet och begriplighet i myndighetsutövning och stadsbyggandet samt om mer mark för etablering av företag och att befintliga företag ska kunna växa."</i></p> <p><i>"Kommunen är en stor upphandlare av varor och tjänster. Genom kundval och smarta upphandlingar ska vi underlätta för små och medelstora lokala företag att lägga anbud."</i></p>
Syfte och inriktning	<p>Syftet med granskningen är att bedöma om kommunstyrelsen, arbets- och företagsnämnden, socialnämnden och utbildningsnämnden inom respektive ansvarsområde säkerställt ändamålsenliga processer för att nå målen avseende ökat lokalt företagande, "smarta upphandlingar", fler lokala arbetstillfällen, försöksverksamhet med kommunal arbetsförmedling, större möjligheter till kompetensutveckling via anpassad vuxenutbildning, etablering av högre utbildning i Nacka, ekonomiskt hållbar bostadsförsörjning samt krafttag mot utanförskap och försörjningsbidragsberoende.</p> <p>Syftet är även att beskriva hur kommunstyrelsen samordnar arbetet och har uppsikt över aktiviteter och effekter samt bedöma om det är ändamålsenligt</p>
Ansvarig nämnd	Granskningen avser kommunstyrelsen, arbets- och företagsnämnden, socialnämnden och utbildningsnämnden.
Intervjuer	Chefer och medarbetare. Intervju sker även med presidierna i kommunstyrelsen, arbets- och företagsnämnden, socialnämnden samt utbildningsnämnden.
Ungefärlig tidplan	Februari - maj 2022

### 2.4.3 Kommunstyrelsens uppsiktsplikt

Bakgrund	<p>Kommunallagen fastslår att kommunstyrelsen ska ha uppsikt över övriga nämnders och eventuella gemensamma nämnders verksamhet. Uppsikten är ett medel för att kommunstyrelsen på ett effektivt sätt ska kunna leda och samordna hela den kommunala verksamheten. För att kunna leda och samordna måste styrelsen därför skaffa sig en överblick över hela den kommunala verksamheten.</p> <p>För att kunna leva upp till kraven på uppsikten är det bland annat nödvändigt att kommunstyrelsen tydligt definierar vad uppsikten innebär och att den genomförs på ett medvetet, tydligt och effektivt sätt.</p>
Syfte och inriktning	Syftet med granskningen är att bedöma om kommunstyrelsen utövar sin uppsiktsplikt över den kommunala verksamheten på ett ändamålsenligt sätt.
Ansvarig nämnd	Granskningen omfattar kommunstyrelsen.
Intervjuer	Bl a KS presidium, stadsdirektör, ekonomi- och finansdirektör, utbildnings- och arbetsmarknadsdirektör, social- och äldredirektör, produktionsdirektör välfärd samt stadsutvecklingsdirektör. Inom kommunens bolag intervjuas VD för Nacka Energi AB och VD Nacka vatten och avfall AB
Ungefärlig tidplan	Mars-juni 2022

### 2.4.4 Långvarig skolfrånvaro

Bakgrund	<p>Barn som är bosatta i Sverige har skolplikt, vilket förutom en skyldighet också innebär en rätt till utbildning för varje elev. Trots skolplikten förekommer det att elever är frånvarande under en längre tid.</p> <p>Om en elev är borta från skolan ofta eller länge måste rektorn som utgångspunkt snabbt utreda orsaken till frånvaron, oavsett om den är giltig eller ogiltig. Det är viktigt att utreda varför eleven är frånvarande så att hen kan få det stöd som behövs för att uppnå målen med utbildningen. För att utreda frånvaron krävs rutiner för att systematiskt uppmärksamma, rapportera och utreda frånvaron samt planera eventuella insatser. Skolan avgör utredningens omfattning i det enskilda fallet men det är centralt att det finns tillräckligt med dokumentation och uppföljning.</p> <p>Hemkommunen ska se till att alla barn som har skolplikt får den utbildning de har rätt till, även barn som inte går i kommunens grundskola eller grundsärskola.</p>
Syfte och inriktning	Granskningens syfte är att bedöma om utbildningsnämndens arbete mot långvarig skolfrånvaro är ändamålsenligt.
Ansvarig nämnd	Utbildningsnämnden och kommunstyrelsen
Intervjuer	Intervjuer sker med central elevhälsa och med tjänstepersoner på förvaltningsövergripande nivå samt rektor eller biträdande rektor för två utvalda kommunala grundskolor samt en privat grundskola. Även utbildningsnämndens presidium intervjuas.
Ungefärlig tidplan	April – september 2022

### 2.4.5 Våld i nära relationer och hedersrelaterat våld

Bakgrund	<p>Våld i nära relationer beskrivs av Socialstyrelsen som ett omfattande samhällsproblem och ett hot mot utsatta personer, oftast kvinnors och barns, mänskliga rättigheter. Att utsättas för våld i nära relationer får stora konsekvenser och utsatta behöver ofta vård, omsorg och skydd på såväl kort som lång sikt.</p> <p>Hedersrelaterat våld och förtryck beskrivs av Socialstyrelsen som ett stort samhällsproblem och innefattas av regeringens nationella strategi för att förebygga och bekämpa mäns våld mot kvinnor. Hedersrelaterat våld och förtryck uppstår för att skydda eller återupprätta en familjs eller en större släkts heder och sociala anseende. Till skillnad från våld i nära relationer sanktioneras det av ett kollektiv och utövas även ofta av flera personer. De utsattas familjemedlemmar eller närstående spelar i regel en avgörande roll.</p> <p>Begränsad kunskap om hederskultur och våld i nära relationer, tidspress i arbetet och att våldsutsatta ofta inte berättar att de har blivit utsatta, gör att det är svårt att upptäcka våld i nära relationer samt hedersrelaterat våld och förtryck. Det är därför viktigt att det inom socialtjänsten finns kunskap och förmåga att se tecken på och konsekvenser av utsatthet för våld. Det är likväldigt viktigt med förebyggande arbete. Vidare, för att nå långsiktiga mål, behövs effektiv samordning mellan aktörer.</p>
Syfte och inriktning	Granskningen syftar till att bedöma om socialnämnden, utbildningsnämnden och fritidsnämnden har en ändamålsenlig styrning och uppföljning av arbetet mot våld i nära relationer samt hedersrelaterat våld och förtryck.
Ansvarig nämnd	Socialnämnden, utbildningsnämnden och fritidsnämnden
Intervjuer	Bl a nämndernas presidier, verksamhetschefer, berörda chefer samt medarbetare inom relevanta verksamheter.
Ungefärlig tidplan	Februari – april 2022

### 2.4.6 Kontorsorganisation och administration "Att växa utan att växa"

Bakgrund	I Mål och Budget under senare år har det framgått att Nacka kommuns kostnader kommer att öka mer än intäkterna om kostnaderna för organisationen tillåts att växa i takt med den förväntade befolkningsökningen. Nacka kommuns ambition är att inte låta kontorsorganisationen växa i takt med befolkningstillväxten (växa utan att växa) och därigenom förhindra framtida ekonomiska obalanser. För att klara detta krävs effektiviseringar huvudsakligen med hjälp av digitalisering och ändrade arbetssätt.
Syfte och inriktning	Syftet med granskningen är att bedöma om kommunstyrelsen på ett ändamålsenligt sätt genomfört de uppdrag och beslut som kommunfullmäktige fattat med utgångspunkt från ambitionen "att växa utan att växa". Granskningen ska även belysa sambandet mellan digitalisering och effektivisering, vilka effektiviseringar som genomförts och vilka effekter som uppnåtts, implementering av nya arbetssätt i organisationen samt konsekvenser på verksamhetskvalitet och arbetsmiljö.
Ansvarig nämnd	Kommunstyrelsen.
Intervjuer	Bl a chefer och medarbetare inom hela kontorsorganisationen, KS presidium och fackliga företrädare.
Ungefärlig tidplan	Februari - maj 2022.

### **2.4.7 Intern kontroll ÄTA och omfattningsförändringar i investeringsprojekt**

Bakgrund	Nacka kommun samverkar med ett stort antal leverantörer inom den tekniska sektorn. I flera fall rör det sig om stora projekt som spänner över lång tid vilket gör att alla delar inte kan överblickas i planeringsstadiet och i upphandlingsstadiet. Det finns olika metoder för kommuner och regioner som köpare att följa upp kostnadsutvecklingen beroende på upphandlingsform. Organisering av uppföljning och kontroll kan ske på olika sätt vid s.k. partneravtal, ramavtal och direktupphandlingar.  Ändringar kan behöva ske under arbetets gång och kallas ÄTA (ändringar, tillägg och avgående) och kan initieras av både beställare och leverantör.
Syfte och inriktning	Syftet med granskningen är att ge revisorerna underlag för att bedöma om kontrollen av ÄTA och omfattningsförändringar är ändamålsenlig.
Ansvarig nämnd	Kommunstyrelsen
Intervjuer	Intervju sker med chefer och personal vilka ansvarar för och arbetar med kalkylering, och budgetering, exempelvis businesscontrollers, samt projektledare för de fyra projekt som granskas. Då investeringsprocessen delvis föregåtts av fastighetsprocessen kommer funktioner inom det ansvarsområdet också att intervjuas.
Ungefärlig tidplan	Maj – oktober 2022

### **2.4.8 Uppföljning av tidigare granskningar**

Följande granskningar som genomfördes år 2020 följs upp.

- Upphandling
- GDPR/hantering av personuppgifter
- Verksamhetsstyrning/målstyrning
- Långtidsprognoser

## **2.5 Andra områden där revisorerna överväger att genomföra granskning**

### **2.5.1 Granskning av hantering av skyddade personuppgifter**

### **2.5.2 Delegation, kontinuitet och rättssäkerhet i handläggningen vid MSN.**

### **2.5.3 Nämndernas sätt att ta emot och fullfölja uppdrag som KF utdelar i anslutning till beslut om Mål och budget.**

### **2.5.4 Valfärdsbrottsligheten/korruptionsarbetet.**

### **2.5.5 Kommunens arbetsmarknadsåtgärder**



## 2.6 Redovisningsrevision

### Intern kontroll

Revisorernas kunskap och kontinuerliga uppdatering av hur den interna kontrollen fungerar i en organisation och nivån på densamma är en av hörnstenarna vid genomförande av revisionsuppdrag. Granskningen syftar till att bedöma om organisationen är ändamålsenlig och fungerar tillfredsställande.

Revisionens mål är att verka för korrekt redovisning, god ordning, tillfredsställande säkerhet och hög effektivitet i kommunens verksamhet.

Varje nämnd/styrelse är enligt kommunallagen skyldig att tillse att en tillräcklig styrning och kontroll finns och att verksamheten systematiskt följs upp och utvärderas. Nämnderna har således ansvar för att finna former för en god kontroll och säkra ändamålsenliga rutiner för både huvud- och stödprocesser inom kommunens verksamhet. För varje ansvarsområde alternativt process/ rutin bör det finnas klarlagt vilka krav och uppföljning som gäller för intern kontroll samt vilka kontrollmål som finns inbyggt i rutinerna.

Inom ramen för granskningen av korrekt redovisning ingår att granska och utvärdera kommunens rutiner och interna kontroll kopplat till redovisningsprocesser.

Granskningen har fortsatt tyngdpunkt på pensionsredovisning och exploateringsredovisning innefattande granskning av rutiner och intern kontroll inom detta område. Granskningen omfattar i övrigt främst kommunens övergripande styrning och uppföljning av intern kontroll och rutiner för hantering av löner, leverantörsfakturor, kundfakturor, materiella anläggningstillgångar, momsredovisning, bokslutsprocess, kommunalrådets omkostnadskonton, ledningsnära frågor som representation etc, attester, redovisning av sociala avgifter, källskatt etc. I granskningen ingår också test av att rutinerna och den interna kontrollen fungerar. Särskild uppmärksamhet kommer att riktas på att den så kallade tvåhandsprincipen tillämpas.

### Granskning av delårsrapporten

Granskningen innebär en översiktlig granskning av delårsbokslutet. Syftet är att bedöma om delårsbokslutet håller en tillfredsställande kvalitet och om det är upprättat i enlighet med god redovisningssed. Granskningen innefattar också en bedömning av mål och måluppfyllelse. Syftet är också att på ett tidigt stadium identifiera eventuella väsentliga revisionsnoteringar inför årsbokslutet. Revisorerna ska lämna ett uttalande till fullmäktige som underlag för fullmäktiges behandling av delårsbokslutet.

### Granskning av kommunens bokslut, koncernbokslut och årsredovisning

Granskning genomförs av dels årsredovisningen med förvaltningsberättelse, verksamhetsredovisning, balans- och resultaträkningar, finansieringsanalys, dels koncernredovisning med däri ingående verksamhetsredovisning, balans- och resultaträkningar, finansieringsanalys samt noter. Ställning tas till relevansen i boksluten. I granskningen av årsbokslutet vägs de överväganden och bedömningar in som gjorts vid den löpande granskningen och granskningen av delårsrapporten. Kommunens metoder för framtagande av årsbokslut bedöms och hur anvisningar tillämpats.

## 2.7 Ansvarsprövningen

Vid ansvarsprövningen ska revisorerna enligt god revisionssed beakta:

- Bristande måluppfyllelse - verksamhet
- Bristande måluppfyllelse – ekonomi
- Ohörsamhet/obstruktion
- Icke lagenlig verksamhet, brottslig gärning
- Bristande styrning och intern kontroll av verksamhet
- Bristande styrning och intern kontroll av ekonomi
- Otillräcklig beredning av ärenden
- Obehörigt beslutsfattande
- Ej rättvisande redovisning

## 3 Revisorernas särskilda granskning

### 3.1 Särskild granskning av styrelse och nämnder

För att leva upp till kraven på granskning av all verksamhet utför de förtroendevalda revisorerna - utöver den granskning som utförs av sakkunniga granskare - fortlöpande riktad granskning av det som sker i kommunstyrelsen, dess utskott samt nämnderna. Detsamma gäller de kommunala bolagen i revisorernas roll som lekmannarevisorer i bolagen.

Revisorerna har sinsemellan fördelat ansvaret för särskild bevakning enligt följande.

<b>Verksamhet</b>	<b>Ansvarig</b>
Kommunstyrelsen	Samtliga
Kommunstyrelsens arbetsutskott	Birgitta Westman & Ingela Walck
Kommunstyrelsens stadsutvecklingsutskott	Yvonne Wessman & Lars Berglund
Kommunstyrelsens verksamhetsutskott	Elisabeth Därth & Dan Johansson
Miljöutskottet	Lars Stenholm & Stefan Herczfeld
Arbets- och företagsnämnden	Birgitta Westman
Fritidsnämnden	Elisabeth Därth
Kulturnämnden	Yvonne Wessman
Miljö- och stadsbyggnadsnämnden	Dan Johansson
Natur- och trafiknämnden	Lars Stenholm
Socialnämnden	Stefan Herczfeld
Utbildningsnämnden	Lars Berglund
Val- och demokratinämnden	Yvonne Wessman
Äldrenämnden	Stefan Herczfeld
Överförmyndarnämnden	Ingela Walck
De kommunala bolagen	Samtliga

I den löpande bevakningen ingår att:

- ◆ följa och informera sig om kommunens verksamheter, i synnerhet verksamheten inom bevakningsområdet samt att övergripande rapportera om väsentliga iakttagelser från nämnder/protokollsläsning,
- ◆ ge uppslag till fördjupade granskningar,
- ◆ ge signaler om vad som kan lyftas fram som angelägna revisionskommentarer i delårsrapport och bokslutsgranskning,
- ◆ ge uppslag till nämnd- och verksamhetsträffar.

Övriga ansvarsroller:

- a. Ordförande och vice ordföranden ansvarar för att bevaka inkommen post i revisorerens postfack.
- b. Ordföranden och vice ordföranden utarbetar förslag till revisorerens budget och svarar för uppföljning och rapportering av budgetutfallet.
- c. Lars Stenholm har ett särskilt ansvar för IT-frågor.

## 4 Kompetensutveckling och nätverk

Med den snabba utvecklingstakt som råder i kommunal verksamhet och inom revisionen behöver de förtroendevalda revisorerna löpande utveckla sin kompetens. Detta sker genom deltagande i nätverk, regionalt och nationellt, i seminarier och konferenser samt genom riktade utbildningsinsatser och studiebesök. Revisionen får löpande inbjudningar till diverse seminarier och konferenser. Prioritering av dessa sker vid revisionens möten.

Med start hösten 2020 genomförde Region Stockholms revisorer i samverkan med kommunrevisorer i länet ett gemensamt granskningsprojekt om samspelet mellan slutna medicinska vård och kommunerna vid utskrivning. Regionens revisorer och kommunrevisorer i åtta kommuner, varav Nacka är en, drev projektet som avrapporterades i början av 2021. Nätverket mellan regionen och länets kommuner är ett exempel på nätverk som revisorerna medverkar i.

Det sakkunniga biträdet orienterar revisorerna löpande om nyheter och förändringar som, utifrån ett revisionsperspektiv, kan vara aktuella för Nacka kommun.

## 5 Kommunikation

Granskningen sker så långt möjligt i samarbete med dem som granskningen berör, innan den formella kommunikationen och rapporteringen sker till ansvarig styrelse eller nämnd. Berörd nämnd/förvaltning ges tillfälle till faktagranskning innan rapport slutligt fastställs. För att få information om verksamheten tas initiativ till gemensamma möten mellan revisorerna och kommunstyrelsen/presidiet samt med nämnd/förvaltning.

Revisionsrapporterna hålls korta med fokus på väsentliga iakttagelser och förslag till förbättringsområden. Viss rapportering sker genom powerpointbilder. Ett Info-blad med en sammanfattning på en sida tas fram för varje rapport.

Revisionens iakttagelser kommuniceras via revisionsberättelse och verksamhetsberättelse till kommunfullmäktige samt revisionsrapporter jämte revisionskrivelser till berörda nämnder/styrelser. Revisionskrivelserna är revisorerens formella sätt att delge nämnder och styrelser vilka bedömningar revisorerna gör utifrån utförda granskningar eller andra aktiviteter.

I skrivelserna tas vanligtvis upp både förbättringsförslag och markeringar av brister som bör åtgärdas. Nämnder/styrelser förutsätts återkomma till revisorerna med svar på det som tas upp i revisionskrivelserna och underliggande granskning. Revisionen förmedlar även iakttagelser muntligt, t ex vid möten med presidier.

Kommunikation med kommunfullmäktige sker via dess presidium ett par gånger per år, där bland annat revisionens inriktning och revisionsprojekt stäms av samt revisionsberättelsen överlämnas. Revisionens rapporter och i förekommande fall revisionskrivelser översänds löpande till kommunfullmäktige. Revisorerna har en stående punkt på kommunfullmäktiges föredragningslista för anmälan av revisionskrivelser och rapporter mm. För att stärka banden med fullmäktige närvarar två revisorer i rullande schema på fullmäktiges möten utom i november. Syftet är främst att vara tillgängliga för samtal med ledamöter och ersättare i KF. Revisionens förslag till budget överlämnas till fullmäktiges presidium för vidare beredning.

## **6 Kansliservice**

I den administrativa servicen som tillhandahålls av sakkunnigt biträde ingår medverkan i sammanträden, för- och efterarbete, arkivering med gallringsplan och övriga administrativa göromål samt möten med fullmäktiges presidium och styrelse/nämnder samt viss rådgivning.